

IN DIT NUMMER:

Bijdrage van:

Johan Paantjens

Jan Paantjens

Frank Rockx

Ad van Tetering

Anthony Crowbars

Roeland van Woerkom

Kees Groen

Astrid Kleuskens

Interessante info

- Voorzittersrol
- Inspireren en verbinden
- VNG congres 2011
- De Achterban
- Vlietproject Hoeksche Waard
- Bezuinigingen

Redactie Nieuwsbrief

Kees Groen

Tel: 0165-508172

Frank Rockx

Tel: 0165-504872

Marja Koevoets

Tel: 0165-511394

Henk Grimbergen

Tel: 0165-317437

E-mail:
marja.koevoets@ziggo.nl

VAN DE VOORZITTER

Beste mensen,

Met de vakanties in zicht wil ik graag enkele punten aanroeren.

CDA regioberaad

In het CDA regio beraad zijn de CDA afdelingen van West Brabant vertegenwoordigd. Per jaar komt men ca 6 keer bij elkaar in 't Veerhuis te Oud Gastel. De (regionale) onderwerpen die besproken worden, zijn vaak politiek bestuurlijk van aard. Naast CDA gemeenteraads- en bestuursleden zijn ook CDA'ers uit 2^e Kamer en de Provincie aanwezig. Voorzitter van de regio is Astrid Kleuskens. Astrid is tevens bestuurslid van de afdeling Halderberge. De bijeenkomsten zijn openbaar. Als U geïnteresseerd bent, kunt U deze bezoeken.

Gemeentebegroting 2012-2014

De miljarden bezuiniging die het kabinet wil realiseren raken ook de gemeente Halderberge. Hoe deze voor Halderberge ingevuld gaan worden speelt op dit moment. De tijd van de kaasschaafmethode is voorbij. Er dienen nu gerichte (harde) keuzes gemaakt te worden. De kadernota voor de gemeentebegroting 2012-2014 wordt deze maand besproken en zal in de gemeenteraad vastgesteld worden. In de steunfractie wordt hierover gesproken en de fractie heeft graag dat U hierover meepraat. U bent van harte uitgenodigd het steunfractie beraad te bezoeken.

Vanuit het bestuur:

De ledenvergadering van 13 april j.l. is matig bezocht, ondanks het feit dat we met Jack Biskop een goede spreker hadden en dat we aan de hand van stellingen een goede discussie hadden over

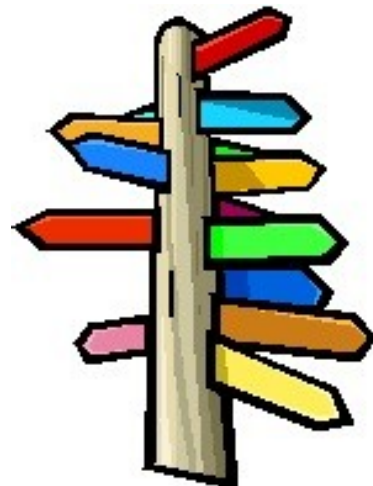
de koers van het (landelijk) CDA. De uitkomsten van de discussie zijn ter kennisgeving aan het landelijke bestuur verzonden.

Met betrekking tot de ledenwerving en ledenbinding is afgesproken hiermee actief aan de slag te gaan. In de volgende ledenvergadering komt het bestuur hierop terug.

We gaan proberen in de 2^e helft van 2011 een werkbezoek en/of thema avond te organiseren. Hierbij zal dan een spreker uitgenodigd worden.

Na het warme voorjaar met minimale regenval hoop ik dat de zomer ook mooi wordt. Graag wens ik U een mooie vakantie toe.

Johan Paantjens

Voorzittersrol

De laatste jaren ben ik meer en meer in aanraking gekomen met de rol van voorzitter. Ik heb ervaren dat ik die rol steeds anders in (moet) vul (len), maar ik vind het wel afwisselend en leuk om te doen. Denkt u nou niet, dat een voorzitter per definitie de gang van zaken tijdens een vergadering voor een groot deel bepaalt, want dan hebt u het mooi mis. Je hebt in mijn ogen vooral een dienende rol in deze functie. Ik zal u een kleine opsomming geven en daarbij kort aangeven hoe die rol steeds varieert.

1. **Gemeentelijke commissievoorzitter** Samenleving, Middelen en Veiligheid: dat doe ik ruim 9 jaar. Je bent louter technisch voorzitter van je mede-raadsleden. Dat houdt in, dat je zorg draagt voor een correct verloop van de vergadering, maar inhoudelijk mag je geen enkele inbreng hebben. Sinds dit jaar deel ik deze taak met raadslid Anita Olsthoorn.
2. **Fractievoorzitter:** vanaf november 2007, nadat onze Jan tot wethouder werd benoemd. Deze rol is heel divers: aanvoerder, coach, klankbord, regelneef, schrijver (voor onze website en nieuwsbrief), kartrekker, presidiumlid (agendacommissie voor de raad), aanspreekpunt voor burgers en instellingen, voor sommigen Kop van Jut.
3. **Vertrouwenscommissievoorzitter:** dat werd ik in juni 2010 en bleef in functie tot 29 maart 2011. Dat was de dag, waarop burgemeester Giel Jansen werd geïnstalleerd. Ik moet eerlijk zeggen: het leukste en spannendste voorzitterschap tot op heden. Het spannende zit hem in het gegeven, dat de hele procedure voor het aanstellen van een nieuwe burgemeester zich in het geheim (uitdrukkelijke opdracht van de Commissaris van de Koningin) en grotendeels buiten de grenzen van de provincie heeft afgespeeld. In voorbereiding hierop heb ik samen met griffier Ari Koenen o.a. meerdere locaties in Limburg bezocht om geschikte vergaderruimten te vinden. Gedurende het proces kwamen Ari en ik voor verschillende vervelende verrassingen te staan. Toen ik eenmaal de keuze van de vertrouwenscommissie aan de raad succesvol had toegelicht viel een spreekwoordelijke last van mijn schouders. Immers, als de vertrouwelijkheid door iemand gewild of ongewild geschonden zou zijn geweest zou de hele procedure over moeten worden gedaan en daar zou ik me heel vervelend bij gevoeld hebben. Je bent er tenslotte verantwoordelijk voor.

4. **Steunfractievoorzitter.** Deze taak rust tegenwoordig binnen onze club op de schouders van Peter van Boxel, maar ik mocht het de vorige raadsperiode doen. Een enkele keer heb ik het recentelijk nog gedaan. Deze rol is een combinatie van de nummers 1 en 2 (zie boven). Je bent als voorzitter procesbewaker, vooral klokkijker (want het duurt altijd net even te lang), maar inhoudelijk kun je gewoon meepraten. Gezien de levendige discussies in onze steunfractie is het niet altijd even gemakkelijk om alle leden, die bij veel verschillende onderwerpen het woord willen voeren, allemaal goed tot hun recht te laten komen. Doordat Peter deze taak op zich heeft genomen kunnen de fractieleden (en ik dus ook) nog beter de meningen, die de steunfractieleden naar voren brengen meenemen naar commissies en raad.

5. **Infopodiumvoorzitter.** Het informatiepodium is een instrument van en voor de raad om over een bepaald onderwerp zoveel mogelijk informatie te verkrijgen om daar vervolgens later een goed besluit over te kunnen nemen. Aan de hand van stellingen, die met opzet zeer scherp geformuleerd zijn worden de deelnemers uitgenodigd om met elkaar in gesprek te gaan. Als voorzitter is het net als bij het commissievoorzitterschap je rol om de discussie in goede banen te leiden. Je eigen inbreng is minimaal, maar niet zo strak geregeld als bij een commissievergadering. Van die beperkte vrijheid maak ik graag gebruik om waar nodig een luchtige opmerking te maken om de avond voor iedereen naast nuttig ook aangenaam en uitnodigend te maken. Na afloop is er borrel en hapje om de avond te evalueren. Overigens is onlangs een werkgroep vanuit de raad in het leven geroepen om de opzet (we hebben al 10 infopodia gedaan) te veranderen en meer up-to-date te maken.

Zowel op mijn werk als voor de raad ben ik meerdere malen voorzitter en/of aanspreekpunt geweest van diverse werkgroepen, maar dat lijkt me hier niet zo interessant om verder op in te gaan. Met dit stuk wil ik ook aangeven, dat het raadslidmaatschap veel verder gaat dan alleen zitting te hebben in commissies en raad.

Met deze nieuwsbrief zijn we weer aangeland bij de zomervakantie. Daarom wens ik u allen een fijne en zonnige vakantie toe!

Frank Rockx

Van de redactie

In deze laatste nieuwsbrief voor de zomervakantie zijn door onze vaste scribenten weer lezenswaardige stukken geschreven. Zo verdiepte onze fractievoorzitter zich in de rol, die voorzitters van verschillende gremia (moeten) spelen. Ad doet verslag van zijn werkervaringen, terwijl financieel fractiespecialist Roeland zich bezighoudt met het zwaard van Damocles, dat momenteel boven de gemeentelijke begroting hangt: de veelbesproken noodzakelijke bezuinigingen staan voor de deur. In het licht daarvan doet onze wethouder Jan verslag van zijn jaarlijkse bezoek aan het VNG-congres, dat dit keer om dezelfde reden (de voorgenomen bezuiniging op de sociale werkvoorziening) met buitengewone belangstelling werd gevolgd door de landelijke pers. Ook kunt u het examenwerkstuk voor de CDA-talentenacademie lezen van de hand van Corina, terwijl Anthony Crowbars een oud-gediende met zijn echtgenote sprak, die in het verre verleden veel voor het CDA in Oud Gastel heeft betekend. Veel affiniteit met Halderberge heeft (en had) de geïnterviewde niet bepaald.....

Astrid deelt met u haar eerste ervaringen als regiovoorzitter. Al bij al zijn we er ook dit keer weer in geslaagd een interessante nieuwbrief samen te stellen, waaraan u hopelijk veel leesplezier beleeft.

Noteer alvast in uw agenda de sportieve en smakelijke starthappening van het nieuwe politieke jaar: onze jaarlijkse fietstocht MET BBQ (waarbij uw partner ook van harte welkom is) zal gehouden worden op zaterdag 27 augustus 2011. Nadere berichtgeving volgt.

Tenslotte wenst de redactie u een zonnige zomer toe en hopelijk treffen we elkaar eind augustus!

Voor de volgende Nieuwsbrief wil ik u aansporen uw bijdrage op papier te zetten en voor 30 juni in te dienen (liefst via e-mail bij Marja.Koevoets@ziggo.nl).

De bijdragen in deze nieuwsbrief zijn geschreven op persoonlijke titel van de respectievelijke auteurs. Hoewel de redactie de bijdragen beoordeelt op relevantie voor de nieuwsbrief neemt zij noch het CDA-Halderberge de verantwoordelijkheid voor de inhoud van de bijdragen.

Inspireren en verbinden

Graag wil ik mijn eerste ervaringen als CDA regio-voorzitter van het Markiezaat met jullie delen. Ik vind het een hele eer dat ik deze taak over heb mogen nemen van Kees Groen. Er wordt weleens geroepen dat jongeren onvoldoende kans krijgen. Nu ben ik niet piepjong meer, maar waardeer het enorm dat ik deze taak op me mag nemen en de kans hiervoor krijg. Daarnaast vind ik het jammer dat Kees zich heeft teruggetrokken. Begrijpelijk maar wel spijtig. In maart 2011 was de eerste regio-vergadering, wat onwennig nam ik de voorzittersrol op me. De provinciale verkiezingen waren net geweest, rapport Frissen en de toekomst van het CDA stonden op de agenda. CDA-Kompas was te gast. De bijeenkomst werd druk bezocht, zo'n 25 tot 30 deelnemers. De Halderbergse delegatie kende ik wel en nog enkele anderen, maar de andere helft kende ik niet. De snel rondgestuurde presentielijst hielp mij hierbij. Aan praters in deze groep geen gebrek, van te voren was mij dan ook op het hart gedrukt de tijd strak te bewaken. Met behulp van Koos Boluijt (bestuurslid), die me af en toe wat influisterde, is alles op z'n pootjes terechtgekomen. Ik vond het geweldig de vergadering voor te zitten. Ik geloof dat ik dit nog erg leuk ga vinden. Vervolgens met positieve energie richting huis om de volgende taak op te pakken.

De regio ondersteunt namelijk Bucobra (Buitenlandcommissie Brabant). De voorzitter van Bucobra had me uitgenodigd voor de opening van hun event. Vervolgens vroeg hij of ik het openingswoord wilde doen. OK, leuk om te doen en ze namens de regio welkom te heten. Daarna bedacht ik me dat deze mensen geen

Nederlands of Brabants zouden verstaan. Dus mijn speech in het Engels gaan voorbereiden. Het was een inspirerende avond, een leuk gezelschap van betrokken jonge politici uit Europa. En mijn Engels was weer even opgehaald. Op naar de volgende uitdaging.

De ALV van CDA-Brabant stond op de agenda, daar zou ik voorgedragen worden als lid van het Algemeen Bestuur van CDA-Brabant. De voorzitter van CDA Brabant vroeg een dag van te voren of ik me kort wilde introduceren. Natuurlijk geen enkel probleem. De gastspreker van de ALV, niemand minder dan Ruth Peetoom stond na mij op de agenda. En ja, met zo'n gastspreker uiteraard veel deelnemers aan de vergadering. Ik heb ze niet geteld maar in ieder geval meer dan honderd deelnemers. Enfin, ik heb me voorgesteld en werd benoemd, daarna gaf Ruth een boeiende speech en was er alle ruimte om vragen aan haar te stellen. Nu was het allemaal officieel geregeld en met veel mensen kennisgemaakt. O'ja voor de ALV hadden we nog een kort overleg met de andere regiovoorzitters van Brabant en de Brabantse Tweede Kamerleden en een Brabants Eerste Kamerlid. Deze bespreking ging over de organisatie van de Brabant Equipe.

Vervolgens had ik een bijeenkomst met het bestuur van de regio en hebben we de vergadering van 18 juni aanstaande voorbereid. Een leuk programma, de puntjes op de iiii zetten, de lijnen uitzetten en structuur voor het komende jaar bieden. Vervolgens had ik mijn eerste vergadering van het algemeen bestuur van CDA-Brabant. Boeiend, ruimte om zaken op tafel te leggen, open discussie. Kortom een fijne vergadersfeer!

Daarna ben ik nog een keer gaan kijken bij een regio vergadering van onze burens: "De Baronie". Kennismaken, ideeën opdoen en kijken hoe we

Logo Bucobra

kunnen samenwerken en dingen kunnen delen met elkaar.

Dit waren de eerste drie maanden. Er is veel over me heen gekomen, ik heb veel informatie gekregen, veel mensen ontmoet, mijn presentatievaardigheden en mijn Engels weer opgevijseld. Wat wil je nog meer.....Dat waarom ik hiervoor heb gekozen: Inspireren en verbinden. Ik vind het belangrijk dat CDA-leden van elkaar leren, informatie uitwisselen, gedachten uitwisselen en dat elk individu en afdeling voordelen haalt om in zijn of haar afdeling/gemeente toe te passen. Daarnaast is het van belang dat er een belangrijke lijn is naar leden in de Tweede Kamer, Eerste Kamer, provincie etc. Samen zijn wij het CDA, korte lijnen, snelle communicatieuitwisseling, kortom het netwerk zijn werk laten doen.

Ik vind het een fantastische uitdaging, voel me gesteund en ga met enthousiasme aan de slag!

Gegroet,

Astrid Kleuskens

C D A

VNG congres Doetinchem 2011, de start van .....?

Ook dit jaar heeft ons college weer het VNG- congres bezocht. Deze keer in Doetinchem en omgeving. Voor mij inmiddels de 4^e keer. Het congres heeft in de landelijke (maar ook lokale) pers meer aandacht gekregen dan in het verleden. Dit had natuurlijk alles te maken met het bekende bestuursakkoord. Kort samengevat zijn dit de afspraken die de gemeenten (VNG) maken met de regering over de uitvoering van het regeerakkoord, in dit geval het vormgeven van de bezuinigingen. Twistpunt in dit akkoord was of gemeenten genoeg geld krijgen om de extra taken met als meest in het oog springende de sociale werkvoorziening, uit te voeren.

Ook in onze gemeente is hier stevig over gediscussieerd. Het college heeft de oproep van de raad om "Nee, tenzij ...." te stemmen, meegenomen naar Doetinchem. Nu is het zo dat de "Ja, mits....!" eigenlijk niet afwijkt van de "Nee, tenzij....!". Als de mits of tenzij wordt ingevuld heb je uiteindelijk hetzelfde. Het wordt pas wezenlijk als je de invulling aan de voorwaarden niet invult, want dan heb je een wereld van verschil. Een verschil wat de gemeentes niet durven inschatten, omdat er in mijn beleving te weinig vertrouwen is. Waarom accepteren we niet dat, zoals de regering voorstelt, wanneer er in de toekomst geld tekort is we alsnog gecompenseerd worden. Het antwoord is denk ik simpel: we durven het risico niet te lopen, dat we het dan toch niet krijgen. Dit is dus hetzelfde als geen vertrouwen hebben in...

Er is veel over het ene aspect (sociale werkvoorziening) van het bestuursakkoord geschreven en gezegd, maar het is de vraag of het daar alleen over gaat. Een oud-burgemeester heeft mij eens gezegd: "Als een omvangrijk stuk een duidelijk discussiepunt oplevert waar men zich op kan richten en wat men begrijpt, dan nemen ze de rest vaak voor lief." Ik denk dat hier ook gebeurd is. Belangrijkste van het regeerakkoord is natuurlijk dat diverse taken op diverse gebieden bij de gemeenten worden weggelegd. Op zich is dat volgens mij niet verkeerd. Vraag is wel: krijgen we op alle gebieden voldoende middelen mee? Decentralisatie van taken zorgt voor een slanker regeringsapparaat, maar geldt dat ook voor gemeenten?

Gemeenten zullen in de toekomst nog meer dan nu de samenwerking op moeten zoeken. Een ontwikkeling die je overigens steeds meer ziet. Ook Halderberge is samen gaan werken op het gebied van de belastingen. Onlangs hebben we besloten ook

een eerste stap te zetten op het gebied van de leerplicht. De strategische agenda van West-Brabant wordt steeds belangrijker. We hebben straks een eigen Westbrabanthuis! We mogen niet meer over IDOP's (o.a. voor Stampersgat) spreken, nee het gaat om een majeure project voor heel West-Brabant, waarbij de verbindende schakels tussen de gemeenten een Brabantse ketting moeten gaan vormen. In mijn beleving niets mis mee. We hebben als kernen en gemeenten meer overeenkomsten dan verschillen. Ik ben er ook vast van overtuigd dat we de decentralisatie van de jeugdzorg op geen enkele andere manier dan door gemeentelijke samenwerking vorm kunnen en moeten geven. Halderberge alleen is daar te klein voor. Sommige bestuurders zien dit als een voorbode van toch weer een gemeentelijke herindeling dan wel schaalvergroting. Iets waar het VNG vorig jaar al voor pleitte....!

Vraag is natuurlijk wel wat deze samenwerking aan schaduwzijdes heeft. Een duidelijk toekomstig probleem maken we nu ook al mee. Dat is dat de besluitvorming minder overzichtelijk zal worden. De vraag is hoe bestuurders en zeker ook raadsleden aan het stuur kunnen blijven zitten dan wel vanachter uit de bus kunnen roepen of we links dan wel rechtsaf moeten. Invloed van college en raad wordt op bepaalde gebieden gedeeld met anderen en daardoor kleiner. Als iets verder van je af komt te staan ontstaat ook het gevaar van bureaucratiesing. Hebben we nog wel in de gaten wie wat doet?

Belangrijk uitgangspunt bij deze "coöperaties" is samenwerking als hulpmiddel te zien en niet als doel. Niet samenwerken om herindeling te voorkomen maar samenwerken vanuit een bepaalde gedeelde problematiek. De problemen/ vragen/ taken die in het bestuursakkoord zitten nodigen daar zeker toe uit. Wanneer we over enige jaren terugkijken op dit congres zal het volgens mij toch niet gaan over die 290 miljoen voor de sociale werkvoorziening (die we wel of niet krijgen) maar wellicht meer het startpunt voor de intergemeentelijke samenwerking en alles wat daarna nog komt. Ik weet niet of ik er dan nog bij ben. Maar toen in Doetinchem was ik er wel bij!!

Jan Paantjens

De Achterban 12

Deze aflevering zou je kunnen betitelen als: Goud van Oud. Waarom? In de loop van het verhaal zal duidelijk blijken wat de schrijver hier mee bedoelt.

In eerste instantie gaat het om hem, om Jan Blommerde maar eerlijk gezegd kun je deze geschiedenis, dus deze aflevering van de Achterban deel 15 niet los zien van haar, Annie. Het verhaal gaat over Jan & Annie Blommerde uit Oud Gastel, allebei de 80 ruim gepasseerd, 56 jaar gelukkig getrouwd.

Jan Blommerde werd ruim 80 jaar geleden geboren in Standdaarbuiten, op 19 november 1930 om precies te zijn. Annie, zijn vrouw, is iets wijzer, drie jaar namelijk, want hoe ouder hoe wijzer is het spreekwoord, toch? Annie is evenals haar man ook geboren in hetzelfde dorp aan de andere kant van het water. In de tijd nog van een draaibrug over de Mark aldus Jan, en dat is al héél lang geleden.

Wat in de loop van dit aangename gesprek klip en klaar blijkt, keer op keer weer, Jan en Annie zijn na 56 jaar huwelijk nog steeds niet uitgekeken op elkaar. Integendeel aldus Annie. Ik kan en wil hem niet missen klinkt er oprecht en volovergave uit haar lachende mond. De gezondheid is wat minder, vooral de ogen, maar mijn Jan z'n ogen zijn mijn ogen!

Jan Blommerde komt uit een gezin van 6 kinderen, 5 jongens en een meisje, zijn zusje was amper 1 jaar oud toen zij stierf, later is ook nog Jan zijn broer jammerlijk verongelukt nabij het buurtschap Kuivezand tussen Oud Gastel en Oudenbosch.

Thuis hadden ze onder andere een echt dorpscafé, "De Kroon" genaamd. Maar daar bleef het niet bij, want het was in de periode van net voor en net na de Tweede Wereldoorlog, een tijd van hard werken en weinig verdienen. De vader van Jan was een kleine zelfstandige, hard werkende ondernemer. Hij was onder andere kroegbaas, fietsenmaker, zadelmaker en ook nog parttime taxichauffeur, je kon wel zeggen een manusje van alles. Wat betreft de klandizie en de eindafrekening: het was toendertijd gebruikelijk dat er maar één keer per jaar één rekening werd uitgeschreven voor met name de boerenstand. Je kon wel eerder een rekening uitschrijven, maar dat maakte nauwelijks indruk op die mensen. De boerenstand in de polders van Standdaarbuiten wilde dit zo, en de klant was koning, veel meer dan nu, dus op het eind van het lopende kalenderjaar was het alles of niets.

Jan bracht zijn jeugd jaren door in Standdaarbuiten en volgde zijn eerste moeizame onderwijsstappen bij de nonnen op de kleuterschool in zijn dorp. De hoofdzuster, soeur Veronica van de zusters der

Franciscanessen, moest regelmatig naar de abdij in Etten-Leur en dat ging dan voor die tijd in stijl met de taxi van Blommerde. Jan mocht dan als klein brakske meerijden met zijn vader en soeur Veronica. Was een wereldreis voor die tijd, maar wel een leuke. Jan genoot hiervan met volle teugen.

De lagere school heeft Jan in eerste instantie grotendeels in Standdaarbuiten doorlopen, en de laatste drie jaar van de lagere school werden in Oudenbosch volbracht. Jan was een redelijk goede leerling, maar als het hem niet aanstond dan was hij niet te lui om de kont tegen de krib te gooien en de boel de boel te laten. Jan was een typetje die erg gevoelig was voor sfeer, als de onderwijzer hem te "nukkelig" benaderde dan was het over met de pret. Jan was hier erg gevoelig voor. "Maar wie is dat niet?", vult Annie moeiteloos aan!

Na zijn schooltijd rolde Jan zonder dat hij het goed en wel besepte het bakkersvak in. Hij had wel net als vele van ons dit hadden, de gebruikelijke jongensdromen over wat hij later wilde worden, zoals piloot of zeeman bijvoorbeeld. Even leek het er zelfs op dat hij zou gaan emigreren naar Canada om bij een "verre" tante ergens op een boerderij in Alberta te gaan werken, maar dan moest Jan heel zijn hebben en hou-

wen à la minuut achterlaten, inclusief zijn inmiddels pril geluk. Dat was teveel gevraagd.

Zoals gezegd, niks geen wereldreizen voor onze bakker in spé, echt niet. Jan ging gewoon als bakkersknecht werken bij bakker Miel Hoppenbrouwers in Oudenbosch.

Na enige tijd was het Jan zijn moeder die zei: Jan kom jongen, het wordt tijd voor iets anders. Samen met haar zoon togen ze, met de bus ditmaal, naar Dongen waar Jan uiteindelijk chef broodbakker is geworden.

Toch wel bijzonder was de manier hoe dit alles reilde en zeilde. Jan vertrok 's morgens vroeg om 3 uur op de fiets naar Dongen. Maar eerst ging hij om 3 uur "effe" koffie drinken bij Annie thuis om vervolgens weer als de wiedeweerga op de fiets te springen, in weer en wind, om als een bliksemschicht naar zijn werk in Dongen te karren. Om een uurtje of 5 kwam Jan dan meestal in Dongen aan en werkte vervolgens tot ongeveer 13.00 uur waarna hij weer met de onvermijdelijke fiets naar Breda knalde om daar een cursus "koekenbakker" te volgen. Om 17.00 uur was deze cursus afgelopen waarna Jan spoorlags op zijn stalen ros klom en naar Standdaarbuiten daverde, naar Annie! Nadat Jan daar dan zijn beloning van zijn "ronde miss" in ontvangst had genomen, ging hij moe maar voldaan thuis slapen. De volgende morgen herhaalde zich dit vaste ritueel, om 3 uur weer eerst naar zijn lief, daarna pas naar Dongen. De rest van de week werkte hij dan van 5 uur tot 21.00 uur in de bakkerij. Ja, aldus onze chef broodbakker, dat was in die tijd een normaal werkrooster, wat moest je anders doen dan!

Aan alles komt een eind dus ook aan het werk bij bakker Willeke van Meer in Dongen. Het verliefde stelletje wilde samen, met Hemelvaartsdag deelnemen aan een concours van het gemengd koor uit Standdaarbuiten genaamd: "Eendracht". Was op zich geen probleem, alleen toen Jan klaar was met zijn werkzaamheden, en s'avonds om 21.00 uur naar huis wilde fietsen kreeg hij commentaar dat alles nog niet opgeruimd was in de ogen van zijn baasje. "Wie ruimt de bakkerij op, vroeg de vrouw van Willeke aan Jan?". "Ikke nie, zei deze, ik ga fietsen, ik ga naar ons Annie". "Opruimen en anders hoef je maandag niet terug te komen werd er dreigend gezegd. "Da,s goed zei Jan, houdoe dan maar!".

Later heeft hij nog enige tijd in Steenberg en als banketbakker gewerkt, waarmee hij maar wil aangeven dat zonder dat hij het wist, hij volledig verknocht was geraakt aan zijn vak; brood- en banketbakker. Jan en niet te vergeten Annie hebben ruim 44 jaar dit prachtige beroep uitgeoefend. Jan bakte ze bruin en Annie verkocht alles wit, aldus de twee eenheid!

Hoe Jan Annie heeft leren kennen is eigenlijk het klassieke verhaal. Jan had een vriend, een broer van Annie en zo is het allemaal gekomen! Het was echte liefde zonder veel poespas. Ze gingen samen dansen in Oudenbosch bij Tivoli en Jan fungeerde dan als een soort *postillon D'Amour*, of liever gezegd als lijfwacht voor Riet Brans van het Gors uit Hoeven. Riet werd die avond lastig gevallen door een vervelend ventje en Jan en Annie

brachten Riet, hoe kan het ook anders, op de fiets naar huis, waarna ze op de terugweg een klappand kregen en te voet, midden in de nacht, naar huis naar Standdaarbuiten moesten lopen. Och zei Annie, dat had ook wel iets romantisch! Op de vraag of dit thuis geen problemen opleverde, zei Annie verbaasd: waarom, ze vertrouwden ons thuis, we deden niks wat niet mocht!

Op mijn vraag of ze ook nog verloofd zijn geweest, schieten ze beiden in de lach, nee wij zijn niet verloofd, alles ging bij ons gewoon zijn gangetje, wij rolden zomaar door het leven. Ondertussen wilde Jan wel graag voor zichzelf een zaakje beginnen. Via familie, een bakker uit Heerle, werden er hier en daar wat oriënterende gesprekken gevoerd hoe hij dit het beste in het vat kon gieten. Ook de toenmalige directeur van de Oudenbossche Nijverheidsschool, broeder Calasanctius zette zich in voor Jan en drong er bij hem op aan om toch maar de broodnodige middenstandspapieren te halen. Dit betekende uiteindelijk een leven als een kleine zelfstandige.

Jan was hier niet bang voor getuige de spontane opmerking van zijn vrouw: als het heel moeilijk is kan mijn Jan dit prima mannen. Is simpel een kwestie van beginnen en aanpakken! Daar is mijn Jan ijzersterk in.

Hij is toen een aantal malen met ome Toine uit Heerle gaan zoeken naar een plekje om zich als zelfstandig brood- en banketbakker te vestigen. Uiteindelijk zijn Jan en Annie terecht gekomen in

de Kerkstraat 18 in Gastel bij de bakkerswinkel van Jan Knaap. Eerst hebben ze de zaak 8 jaar gehuurd en hierna, eerst trouwen was het advies en advies van thuis, kochten ze de bakkerswinkel, bakkerij en het er naast gelegen woonhuis. Opmerkelijk

was wel dat ondanks dat Jan en Annie de gehele dag bij elkaar waren en samen de zaak runden, Jan in de bakkerij en Annie in de winkel, Annie s'avonds thuis ging slapen! Niks seks voor het huwelijk, eerst trouwen, en dat gebeurde in 1956.

De levens van deze mensen was reeds vroeg aan elkaar gesmeed. Samen werkten ze met hart en ziel in de zaak, het ging als vanzelf zei Annie.

Toen hij als zelfstandig ondernemer in Gastel werkte, werd hij penningmeester van de Bakkers Inkoop Vereniging West-Brabant Zeeland. Dit was een leuke job, betekende onder andere dat ik bij meelfabrieken en toeleveringsbedrijven voor onze vereniging kortingen moest bedingen. Voornamelijk bij de grote bedrijven in Brabant en Zeeland speelde dit. Was erg interessant, leerde veel mensen kennen en af en toe viel er weleens een etentje af, of vielen er andere leuke dingen te beleven. Samen hebben ze bijna 44 jaar in de zaak gestaan.

In 1989 heeft Jan de zaak in Oud Gastel verkocht. Ze liepen op een gegeven moment de deur plat, 6 verschillende mensen wilden onze zaak kopen, maar Jan wilde in eerste instantie van geen wijken weten. Uiteindelijk was het "de vrouw" die het beslissende duwtje gaf en samen besloten ze de zaak te verkopen aan Ton van Hees die nu op de hoek van de Markt en de Veerkensweg een prachtige brood en banketbakkerij runt.

Op mijn vraag of ze er nooit spijt van hebben gekregen is het antwoord klip en klaar: nee.

Wel is het zo dat voor Jan en Annie, die geen kinderen hebben, betekende dat ze vooral de sociale contacten die de winkel nu eenmaal met zich meebracht wel missen. Helaas, maar dat is inherent aan onze situatie.

Had jullie tijdens jullie drukke bestaan nog tijd voor hobby's?

Jawel hoor, muziek is altijd mijn passie geweest aldus de mannelijk helft van dit onafscheidelijke duo. Ik heb 50 jaar met veel plezier muziek gemaakt in diverse harmonieën en fanfares. Overal waar ik werkte werd ik lid van een muziekvereniging. En ja, wat wil je nu, thuis hadden wij een café, en er werd al rap gezegd, niet gevraagd, of ik lid wilde worden van de plaatselijke harmonie. Er werd niet gevraagd welk instrument je wilde bespelen, nee de waan van de dag bepaalde welk instrument er vrij was, of waar behoefte aan was, en daar werd je op gezet. Blazen! Ik ben zelfs nog een tijdje muzikant geweest in Etten-Leur van een boerenkapel, als er maar muziek uit kwam vond ik het goed. Plezier maakten we zelf wel.

De vader van Jan blies ook meer dan verdienstelijk zijn deuntje mee in de plaatselijke harmonie, maar wat wil je als de harmonie bij jou thuis elke week kwam repeteren en spelen. Ook Annie is een groot liefhebster van voornamelijk populair klassieke muziek met een duidelijke voorkeur voor opera en operette.

Een andere hobby was kamperen. Begin jaren 60 gingen zij "wild kamperen" in Huijbergen. Alleen op zondag hoor, want de andere dagen van de week was het werken! De kinderen van een broer van Annie mochten dan mee, alle vijf. Wat er ook gebeurde, de tent moest overeind al was het maar even, anders was het geen kamperen. Later kwamen de ouders er ook nog bij en dan waren we met 9 personen en één tentje. Prachtige tijden waren dat. Later werd de tent ingeruild voor een luxe vouwwagen en nog later voor een caravan. Huijbergen werd ingeruild voor Kärnten in Oostenrijk, maar altijd gingen er bij ons kinderen mee op vakantie. Was heerlijk die tijd aldus Jan en Annie.

Een andere hobby van Jan was de heemkundekring het Land van Gastel. Vooral de tijd met Kees Bus was een formidabel leuke tijd. Samen met Kees Bus heb ik toen veertien dagen gewerkt aan de tentoonstelling in het provinciehuis in Den Bosch in het kader van het 200 jaar Brabant. De titel van de toenmalige tentoonstelling was volgens mij: Drie historische dagen in het Provinciehuis. Elke dag, veertien dagen aan een stuk reden wij op en neer naar Den Bosch, geweldig leuke tijd werd dit.

Bij binnenkomst in hun huis aan de Kerkstraat viel mijn oog op een oorkonde die in de gang aan de muur hing. Op mijn vraag waar deze voor was, loopt Annie spontaan de gang in om de oorkonde te showen.

Het blijkt een oorkonde te zijn behorende bij het Zilveren Draaginsigne van de Stichting het Bra-

bants Heem van zeer recente datum : 11 april 2011. Jan heeft deze onderscheiding ontvangen voor zijn tomeloze 30-jarige inzet voor de heemkunde kring van Het Land van Gastel.

Politiek.

Jan was 17 en Annie 20. Beiden waren toen nog geen lid van de KVP, maar wel waren ze beiden verwoede ledenwerbers voor de toenmalige KVP en en passant voor de parochie uit Standdaarbuiten. Moeiteloos maakten ze de ene na de andere bewoner van de St Antoinedijk, nota bene in een andere gemeente, lid van de KVP!

Lachend vertelt Annie dat we er niet te veel waarde aan mogen hechten, want sommige, niet allemaal hadden geen flauw idee waar ze tientjes lid van werden. Tja, want als de drank is in de man....! Toen Jan later in Gastel ging wonen en werken was hij eerst lid van de KVP en ging hij geruisloos mee over, in oktober 1980, naar het CDA. Het ledenwerven zat hem kennelijk in het bloed, want de eerste die hij lid van het CDA afdeling Oud en Nieuw Gastel maakte was zijn vrouw Annie. Beiden zijn tot op de dag van vandaag nog steeds lid van nu het CDA Halderberge. Het hoort er bij zei Annie zoals gist hoort bij brood.

In de Gastelse periode werd Jan, als opvolger van Piet Akkermans, die wethouder werd, penningmeester van de afdeling tot aan de gemeente herindeling. Op mijn vraag of hij hier iets over wil vertellen zei hij: laten we dat maar niet doen! Annie vulde hierop aan dat Jan er nog steeds niet overheen is. Ik heb niks mee Oudenbosch, en Oudenbosch heeft ook niks mee Gastel! Tenminste, zo blijkt al jaren. Kijk maar hier uit het raam dat is hier al jaren aan het verpauperen. Jan en ook Annie doelen op de ruïnes aan de overkant bij hun, het oude patronaatsgebouw en de perikelen met het centrumplan. Wij vinden het al jaren een schande, heb ik ook tegen onze wethouder Jan Paantjens gezegd, maar het is nog geen steek opgeschoten. Uit hun emotioneel betoog blijkt klip en klaar de betrokkenheid van de twee CDA'ers bij het wel en wee van hun omgeving.

Politiek vond ik machtig interessant aldus Jan, maar nogmaals met de hele gemeentelijke herindeling had ik niks en heb ik nog steeds niks. In het begin, 1996, heb ik wel goede contacten onderhouden met Wimke Bastiaansen uit Oudenbosch, maar dat was ook de enige. Ik ben na de herindeling "de politiek" ook van afstand blijven volgen, maar ik heb het er nog steeds moeilijk mee, met die verfoeide herindeling!

Ook heeft hij nog enkele kritische noten te kraken, het moet er maar uit aldus Jan. Het oude café "Onder de Toren" is zo langzamerhand een echte aanfluiting geworden voor Gastel. Ik ben ontzettend benieuwd wanneer Jan Paantjens verder gaat met slopen of bouwen? Ook het verzorgingstehuis, Molleweide en Blankershof staan helemaal op een verkeerde plek. Dit had in het centrum moeten staan, vlak bij de markt. Je moet oude mensen niet zo ver van het centrum wegstoppen!

Ook ergeren ze zich mateloos aan het feit dat "de gemeente" er maar niet in slaagt om de eigenaar van het gebouw aan de overkant van hun woning, de gebroeders Huijsmans uit Dinteloord, om te krijgen om eindelijk eens iets te doen met die puinhoop hier tegenover ons! Als het van Van Agtmaal uit Oudenbosch was geweest, dan was het probleem al lang opgelost aldus een felle en betrokken CDA'er. Ach, zegt Jan nogmaals ten overvloed: Ik heb niks met Oudenbosch, dat was vroeger al zo, en nu nog steeds. Maar omgekeerd is dat ook zo. Oudenbosch, waar de macht zetelt, heeft ook niks met Gastel. Kijk maar om je heen!

Tot slot vraag ik of ze nog iets kwijt willen. Ach, zeggen ze samen: Minder werken en toch meer verdienen, dat heeft nog geen enkele zakenmens lang vol kunnen houden. Doe er mee wat je goed lijkt. Wij zijn contente mensen met wat we hebben. We hebben er hard voor gewerkt en we genieten nu op onze manier van het leven. Ik bedank ze voor de koffie en het zelf gebakken heerlijke appelgebak.

Anthony Crowbars.

Vlietproject Hoeksche Waard

Op zaterdag 14 mei was het dan zover. Het Vlietproject in het Nationaal Landschap de Hoeksche Waard is klaar. In een periode van 8 jaar is er door een ambitieus team 91 hectare natuur ingericht. Ik mocht aan dit team deelnemen. Van het begin tot het eind heb ik met vier vaste personen aan dit project mogen werken. In de eerste jaren als medewerker van het waterschap De Groote Waard en na de fusie in 2005 als medewerker van waterschap Hollandse Delta.

Wat in 2004 een pennenstreep op papier was, heeft uiteindelijk geresulteerd in een 91 ha nieuw ingericht landschap. Daarnaast zijn recreatieve voorzieningen aangelegd, zoals wandelpaden en kanoroutes. Bij extreem droge en natte periode dienen de gegraven plassen voor extra waterberging en wateropslag.

Het project is in samenwerking tussen waterschap Hollandse Delta en Samenwerkingsorgaan Hoeksche Waard tot stand gekomen. Het project is voor een groot deel gefinancierd uit subsidies van het ministerie van Infrastructuur en milieu, provincie Zuid-Holland, en projectbureau Deltanatuur. Daarnaast heeft de Europese Unie een bijdrage geleverd vanuit het Plattelandsontwikkelingsprogramma en de subsidieregeling Live.

Het gebied van de Hoeksche Waard met zijn vele kleine kernen zoals Goudswaard, Piershil, Nieuw-Beijerland, Zuid-Beijerland, Klaaswaal, Binnenmaas, Westmaas enz. is een plattelandsgebied van allure. Enkele grotere dorpen als Oud-Beijerland en Numansdorp zorgen voor de benodigde faciliteiten. Dit zijn alleen nog maar de dorpjes aan de westzijde van de Hoeksche Waard. De Hoeksche Waard die doorsneden wordt door Rijksweg A29.

Voor ons als Brabanders is dit een gebied dat minder bekend is. Hoe dat komt is eigenlijk onduidelijk. Ik kom er nu sinds 8 jaar met grote regelmaat en steeds vraag ik me af welke mentaliteit hier heerst. Kom je in Strijensas en Strijen dan merk je de invloed vanuit Brabant. Dit in tegenstelling tot de westzijde zoals in Goudswaard en Piershil waar de Zeeuwse mentaliteit overheerst. Kom je echter in Oud-Beijerland dan overheerst de mentaliteit uit Zuid-Holland.

Het Vlietproject bestaat uit 15 deelprojecten, waarvan de uitvoering in fases heeft plaatsgevonden. Zodra de financiering voor een deelproject rond was, ging de grondverwerving van start. Omdat de grondverwerving op vrijwillige basis gebeurde, was de realisatie sterk afhankelijk van de medewerking van grondeigenaren.

In de acht jaar dat ik aan het Vlietproject heb mogen werken was ik verantwoordelijk voor de uiteindelijke aanleg van de afzonderlijke deeltrajecten. In totaal bestond het project uit 15 deeltrajecten, waarvoor ca. 40 bestekken zijn voorbereid en uitgevoerd. Tijdens de uitvoering heb ik veel geleerd over de wijze van aanpak. In eerste instantie probeerden we alles te regelen in het bestek, maar later in het proces werden vaak afspraken gemaakt met grondeigenaren om het werk door de ondernemers zelf te laten uitvoeren. Hiervoor kregen ze natuurlijk een redelijke vergoeding. In totaal is ca. 650.000 m³ grond ontgraven, vervoerd en verwerkt. Dat zijn 65.000 karren grond die over wegen moesten worden vervoerd om op een nieuwe bestemming verwerkt te kunnen worden. Je begrijpt dat dit de benodigde overlast met zich mee heeft gebracht. Door een goede communicatie en het maken van goede afspraken zijn hierover nau-

welijks klachten opgetreden. Wat ik in de periode van acht jaar heb gemerkt is dat er steeds kritischer wordt gecontroleerd op de wijze hoe een werk wordt aanbesteed. Bij aanvang van het werk was het toegestaan door middel van eenvoudige meervoudige aanbestedingen het werk weg te zetten bij een plaatselijke bekende aannemer. Als we dit werk vandaag de dag op de markt zouden moeten zetten, zou een Europese aanbesteding een must zijn. Steeds meer worden werken door middel van meerjarige raamcontracten aanbesteed, waarbij je afhankelijk wordt van aannemers die met een goed verhaal in aanmerking komen voor een opdracht. Steeds meer worden werken gegund op Economisch Meest Voordelige Inschrijving, waarbij niet alleen de laagste prijs bepalend is, maar ook de wijze van levering van kwaliteit. Een geheel andere wijze van marktbenadering, die bij het waterschap nieuw is, maar wel wordt vereist.

Ik ben trots dat ik aan dit project heb mogen meewerken. Een project van acht jaar, waarbij ik heb mogen samenwerken met een projectteam dat elkaar ondersteunde en vertrouwde. Een prima basis om iets voor elkaar te krijgen. We waren kritisch naar elkaar, en probeerden dát te realiseren wat van ons werd verwacht.

Voor mensen die geïnteresseerd zijn geraakt naar de deelprojecten die zijn aangelegd, heb ik een folder die kan worden ingezien. Het is zeker de moeite waard om door dit prachtige gebied te fietsen of te kanoën.

Ik wens alle lezers een fijne vakantie en tot ziens met een vriendelijke groet.

Ad van Tetering

Ps. Geen politiek actueel verhaal, maar voor mij een stukje werk waar ik vele jaren met plezier aan heb gewerkt. Deze ervaringen deel ik graag met mijn politieke vrienden.

C D A

Bezuinigingen

Bij de afgelopen commissievergadering van SMV stond de jaarrekening 2010 en voorjaarsnota 2011 op de agenda. Dit is het moment om de thermometer er eens in te steken voordat we in juli de kadernota 2012 gaan bespreken. Als het niet goed gaat zullen we immers op de rem moeten gaan staan en gaat het beter dan kunnen we weer wat extra slagroom op de taart doen.

In de pers stond dat we een overschot hadden op de jaarrekening van € 386.911,-. Mooi zou je zeggen, we houden geld over! Maar een jaarrekening is ook maar een boekhoudkundige samenloop van omstandigheden, dus is het verstandig om de bevindingen van de accountant daarbij te betrekken. De accountant zal in zijn bevindingenrapport niet het achterste van zijn tong laten zien, want de gemeente is immers ook zijn broodheer, maar tussen de regels valt er een heleboel te lezen. Het eerste wat de accountant dan ook vermeldt is dat we in 2010 ingeteerd hebben op ons spaargeld. In totaal is er maar liefst 5.5 miljoen onttrokken uit de reserves en dit houdt in dat we het grootste deel van ons spaargeld dus hebben opgemaakt. Dit betekent voor de toekomst dat we laveren op het scherpst van de snede wat betreft onze financiële huishouding.

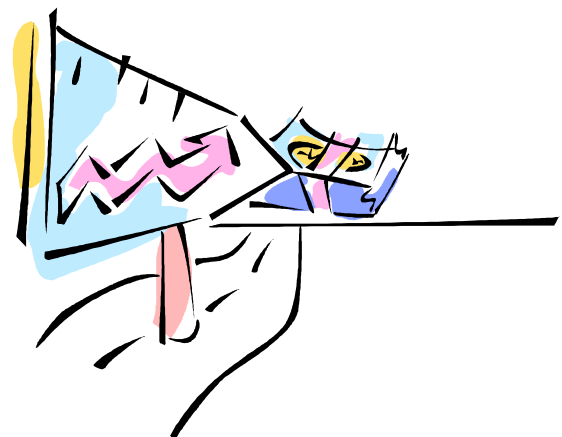
Het tweede stuk was de voorjaarsnota van 2011. In deze nota worden de eerste maanden van 2011 afgezet tegen de begroting die we voor ogen hadden. En dit lijkt het beeld van 2010 door te trekken. In totaal wordt er op basis van de eerste maanden van 2011 een tekort verwacht over 2011 van € 497.000,-. Ook in 2011 wordt een groot deel van het tekort gedekt door onttrekkingen uit de reserves. Iets wat mogelijk is omdat we besloten hebben Intergas te verkopen aan Enexis wat weer de nodige ruimte geeft. Maar het mag duidelijk zijn dat er structurele oplossingen moeten komen voor 2012 omdat we niet kunnen blijven teren op reserves, de koek is op!

Dit betekent dus dat we echte keuzes zullen moeten gaan maken. Al in 2010 is er de discussie geweest of we wel of niet de kaasschaafmethode gaan toepassen. Uiteindelijk is gekozen voor de kaasschaafmethode maar deze lijkt bij lange na niet genoeg en we zullen moeten overstappen naar de minder leuke optie, waarbij we kiezen om zaken te gaan schrappen. Gemeentes uit de buurt zijn hiermee al begonnen zo kunnen we regelmatig in de krant lezen over de keuzes die bijvoorbeeld in Roosendaal gemaakt worden en waarbij bepaald beleid wordt stopgezet. Ook voor Halderberge zullen we dit soort keuzes moeten gaan maken. Gaan we ervoor kiezen

om de wegen minder te onderhouden of kiezen we ervoor om minder aan jeugd- en ouderenbeleid te gaan doen. Het zijn moeilijke keuzes, maar de situatie is nu wel zo dat we voor de begroting van 2012 moeten kiezen.

Om de bezuinigingen te begeleiden heeft de gemeente een extern bureau ingehuurd om te zorgen dat we op een relatief korte termijn inzicht krijgen welke scenario's er mogelijk zijn. Alle scenario's hebben tot doel 1 tot 1,5 miljoen te bezuinigen. Inmiddels weten we al dat zelfs dit niet voldoende zal zijn en dat er dus een combinatie van de scenario's nodig zal zijn en dat deze nog dieper gaan ingrijpen. Maar hopelijk geeft dit onderzoek wel inzicht in welke keuzes er te maken zijn. Uiteindelijk zal er een keuze door de raad gemaakt worden. Welke keuzes we gaan maken is een zaak van ons allen, dus die willen we als fractie ook met z'n allen maken. In de steunfractie van augustus zullen we aan de achterban voorleggen welke keuzes er gemaakt kunnen worden en samen zullen we bepalen waar we vanaf de begroting van 2012 mee doorgaan en wat niet. Deze steunfractie is dus zeer belangrijk voor de toekomst van Halderberge en waar we als CDA voor staan. We hopen dat dan ook iedereen er zal zijn. U zult hiervoor een uitnodiging krijgen!

Roeland van Woerkom

De verborgen stilte van het platteland

Mijn buurman lukt het wel, maar waarom ik niet, vraagt boer Mertens zich af. Hij is vertegenwoordiger van de derde generatie op de boerderij in Oost-Brabant die een varkenshouderij runt, maar door de strenge regelgeving en de dure investeringen, die hiermee gepaard gaan lukt het hem niet om het hoofd boven water te houden. Met lood in de schoenen zoekt hij contact met de vertrouwenspersonen van de ZOB (Zelforganisatie voor bedrijfsbeëindigers in de agrarische sector).

Dit is zo ongeveer de inhoud van een van de telefoontjes, die ik als telefoniste jaren geleden binnenkreeg. Ik werkte toen voor het PON (Provinciaal Opbouworgaan Noord-Brabant,) waar de ZOB gehuisvest was. Hoe zou het nu, 10 jaar later, zijn? Is de problematiek hetzelfde gebleven of verslechterd door de nog strengere regelgeving?

Tijdens het gesprek, dat ik had met 2 bestuursleden van de ZOB Brabant/Limburg werden mijn vermoedens helaas bewaarheid. De schrijnende gevallen waren in aantal toegenomen en ernstiger dan voorheen. De vrijwilligers van ZOB krijgen nauwelijks subsidie. Boeren willen praten met personen die zelf ook een boerderij hebben gerund, omdat dit toch anders is als bij andere werkzaamheden. Het bedrijf is meestal generaties lang in het bezit van een familie. De vrijheid, de rust, de omgeving, het voor jezelf staan, kunnen werken op de manier zoals jij het wilt. Aan niemand verantwoording afleggen (behalve aan de bank als je een lening nodig hebt). De vrijwilligers worden nu eerder in het proces benaderd. Er rust nog steeds een taboe op, maar het is iets minder als vroeger. Voorheen waren de vrijwilligers een luisterend oor, maar nu zijn zij ook raadsman/vrouw geworden.

Hoe kan ik dit als boer het beste oplossen? Is stoppen de enige optie, terwijl we onze zoon

hebben toegezegd, dat hij de boerderij kan overnemen? Zijn er nog andere mogelijkheden om de torenhoge schuld af te lossen? Kan de accountant nog een andere lening bij andere bank aanvragen? Is nu stoppen beter dan ons nog verder in de schulden te steken? Dit zijn maar enkele vragen, die de vrijwilligers krijgen voorgeschoteld, ook al zijn zij ervaringsdeskundigen. Ook zij hebben niet altijd een kant- en klare oplossing. De gesprekken duren nu niet anderhalf uur waarna het wordt doorverwezen, maar de vrijwilligers komen nu meerdere dagen of zelfs weken terug. Het gaat er om hoe zwaar de problematiek is.

Het geschetste probleem speelt in het hele land, maar het is niet zo opvallend dat het ten oosten van de lijn Tilburg meer speelt dan in het westen van provincie Noord-Brabant. Dat komt wellicht doordat zich in het oosten van de provincie de reconstructiegebieden bevinden. (Dit zijn gebieden waar de intensieve varkenshouderij wordt uitgeplaatst naar andere delen van de provincie of soms in het land om te voorkomen dat er weer een ziekte uitbreekt (zoals bijvoorbeeld de varkenspest). De kans op besmetting wordt daarmee verkleind. Op dit moment zijn er nog twee actieve ZOB's te weten ZOB Brabant/Limburg en ZOB UGO (Utrecht/Gelderland/Overijssel). Het aantal mensen dat belt is wel in cijfers uit te drukken, maar niet in tijd. Soms belt de boer of boerin alleen maar voor een luisterend oor, maar in de meeste gevallen wordt toch gevraagd om langs te komen. Afgelopen jaar kwamen er meer dan 300 telefoontjes binnen. Dit zegt genoeg over de omvang en ernst van de problematiek.

De agrarische sector waarmee Nederland in de wereld voorop liep krijgt een enorme deuk. Dat komt vooral door de strenge wet- en regelgeving, waarmee de sector mee te maken

krijgt. De moderne boer kan het hoofd niet boven water houden. Er wordt al jaren gebruik gemaakt van het spaargeld, maar op een gegeven moment komt de bodem in zicht en dan? Het platteland verpaupert door toenemende leegstand van boerderijen. Mensen uit de stad kopen de boerderij om een mooi huis op het platteland te hebben, maar niet om het beroep van boer uit te oefenen. De kennis en vaardigheden van de boer verdwijnen zo langzaam uit Nederland. We verliezen op die manier een beroep, dat wereldwijd een goede naam had. Het platteland is het platteland niet meer. We zien nauwelijks koeien of andere dieren in de wei. Kinderen weten niet dat de melk van de koe komt. Zij denken dat het gemaakt wordt in de fabriek. Wij moeten daar iets aan doen! Maar wat: dat is nu de vraag.

We moeten ervoor zorgen, dat de boeren niet de dupe worden van mensen, die vanuit de stad op het platteland komen wonen om te genieten van het weidse uitzicht en de geur van het platteland. Als vervolgens de naburige boer dan wil uitbreiden omdat dit nodig is in verband met het rendabel houden van zijn bedrijf, dit niet kan omdat deze mensen dan alles in het werken stellen om de boer niet te laten uitbreiden. Dit is een situatie wat beter in de wet geregeld zou moeten worden.

Dit is natuurlijk maar een voorbeeld. Hetzelfde geldt natuurlijk voor kinderen, die in de maatschap van hun ouders willen stappen. Als dan blijkt dat er ontzettend veel geld geleend moet worden om in die maatschap te stappen wordt het voor de kinderen steeds onaantrekkelijker om boer te worden. Tegenwoordig is het toch zo dat er helaas geen kleine gezinsbedrijven meer zijn, maar noodgedwongen steeds grotere bedrijven om het hoofd boven water te kunnen houden. De kleine gezinsbedrijven hebben geen kans van slagen meer. Dat blijkt wel uit de gesprekken, die de ZOB-vrijwilligers met de boeren hebben.

De boeren zijn blij met een luisterend oor en het advies, maar daar draait het natuurlijk niet alleen om. De boeren willen dat hun bedrijf blijft bestaan. Zij hebben immers generaties lang op het platteland gewoond en gewerkt en willen dat niet van de ene op de andere dag opgeven. Zij willen dat de mensen van de ZOB hen een handreiking doen het om vol te houden, soms tegen beter weten in, maar dat kan niet alleen met vrijwilligers. De subsidie is zo minimaal, dat je je moet afvragen of dit wel kan voor zo'n grote sector als de agrarische.

Wij willen toch niet dat het platteland, waar wij als Nederlanders zo trots op zijn, verloren gaat?

Het CDA is echt een plattelandspartij al komt dat de laatste jaren helaas minder tot uiting. Vroeger was het CDA op het platteland altijd de grootste partij. Agrariers stemden altijd massaal CDA, daar was geen discussie over mogelijk. Waarom? Omdat het CDA altijd voor de boeren opkwam, maar ook dat wordt steeds minder. Dit tij moet gekeerd worden, omdat anders de boeren het vertrouwen in het CDA helemaal kwijtraken. Er wordt steeds meer gekeken naar de stadse mensen dan naar de mensen van het platteland en dat raakt de boer niet alleen in de beurs, maar ook in zijn hart. Dat is een kwalijke zaak!

“Zorg ervoor dat de regelgeving zo gemaakt wordt, dat de boeren een goed bestaan kunnen opbouwen en kunnen blijven bestaan. Ook als er problemen zijn: dat zij geholpen worden door de juiste mensen met hart op de juiste plek, die ervaring hebben met de materie,” aldus de ervaringsdeskundige van de ZOB.

Dit advies moet het CDA niet alleen ter harte nemen, maar er daadwerkelijk iets mee doen, zodat echte oplossingen worden aangedragen. De nood is hoog!

Corina Tak-Broere

CDA
HALDERBERGE

Johan Paantjens
Voorzitter
Tel:0165-513778

Gied van Lier
Secretaris/
tel: 0165-502933

Astrid Kleuskens
Bestuurslid
tel:

Ivo Pertijs
Bestuurslid
tel:

Kees Rommens
Bestuurslid
tel:0165-323840

Bestuur en fractie

wenst u een

prettige vakantie

C

D

A

